

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerarea se face în Săbiu la expediția foiei pe afara lui c. r. poste cu bani gași prin scrisori franceze, adresate către expediția. Prețurile prenumerării pentru Săbiu este pe an 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de an 3 fl. 50. Pen-

Nr. 29. ANUL XX.

Săbiu, în 9/21 Aprilie 1872.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe un an 8 fl. iar pe o jumătate de an 4 fl. v. a. Pentru princip. și țeri străine pe un an 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia oră cu 7 cr. sirulu, pentru a doua oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Perioda dietale trienală

s'a încheiat în 16 l. c. c. n. la o oră în Bud'a cu ceremonialul îndatinat. La oră anamita apară M. Sea în sal'a cea mare, în pregiurul cărui se asiedă suit'a. În fatia de tronul M. Sale se află tronul reginei (la a cărei stengă siedeau principele ereditariu, arhiduce'sa Gisel'a, principele Leopoldu și arhiducele Iosifu) și în steng'a dela acest'a tribun'a diplomatiei străine. Pre trépt'a cea mai aprópe de tronul r. stá la drépt'a locutiitorulu maestrului c. r. supremu de cavaleria, și o trépta mai înjos maestrulu c. r. supremu de curte, la steng'a locutiitorulu camerariulu c. r. supremu; la pólele tronului, inse la drépt'a, capitanulu gardei unguresci, la steng'a capitanulu gardei c. r. de cavaleria și adjótantulu generalu c. r. La drépt'a și la steng'a tronului, în fundu, stau gardisti unguresci în parada completa. La partea stánga a tronului în midioloculu salei se asiedă ministrii. Între tronul regelui și reginei stă baronii imperiului, pe cându cea laltă parte a salei o impleau membrii ambeloru case dietale. După ce M. Sea regele siediú pre tronul și capulu si-ú acoperi cu calpagulu, tienú urmatoriulu cuventu de tronul:

Onorati domni magnati și deputati,
Iubitiloru credinciosi!

Cându acum trei ani deschisem în persóna acé'st'a dieta și salutasem cu bucuria pre magnatii și deputatii Ungariei nóstre, îndrepserám actitatea dvóstra la probleme mari și momentóse.

Dupa ce diet'a de mai înainte resolvise cestiunile relatiunilor dreptului de statu pendinti, se delibérara și afacerile privitóre proportionalmente la ambele părți ale monarchiei, în decusu de 5 ani dejá, cu respectare cuvinčiósa a intereseloru reciproce, în cea mai buna întielegere și cu celu mai bun rezultat.

Diet'a de facia avú problem'a de a pomová cu continuarea lucrului de regulare, binele spiritualu și materialu alu țerei.

Acestei probleme satisfacú diet'a prin regularea cestiunii judiciáli și administratiunii.

Se creara legi despre executarea puterii judecătorești și despre responsabilitatea judilor. Prin acé'st'a se asigurara pre de o parte independenț'a judecat. pre de alta parte se întimpinara abuzurile cu puterea judecătoreșca.

Organisarea judecatoriilor de prim'a instanț'a, desfacerea justitiei de administratiune voru produce rezultatele asteptate, voru ridicá securitatea publica și voru confirmá creditulu.

Regularea municipieloru și comuneloru, adușera administratiunea statului și administratiunea municipale și comunale în armonia și asigurara în modulu acé'st'a executarea acurata a legiloru, de óre ce prin ea, conformu spiritului constitutiunii țerei, administratiunea și în aceste se puse pre bas'a principiulu de selbguvernamentu și responsabilitate personale.

Prin legite despre regularea relatiunilor, care nu remasu din legatur'a urbariale, delaturata în poterea art. de lege IX: 1848, prin acele despre estirpatione și comassatione, mai departe despre dreptulu de venetu, s'au facutu unu progresu mare spre regularea finale a referințieloru de posesiune.

Aceste legi, câtu și cele despre regularea fluvieloru, politia de stavile și industria mai departe ratificarea conventiunilor de comerciú încheiate de regimulu meu, suntu o dovéda ca ingrigirea dietei s'a nesuita a satisfacé de o potriua justu pretenșioniloru vietiei publice.

Si pre cându d-vóstra a-ti tientitu fidelu a promová în modulu acé'st'a interesele publice și prin

acé'st'a a radică buna starea, ve silirati totu deodata a intrabuiniță cu scopu venitele publice, care binisioru au crescutu.

Ameliorarea afacerii judiciále, desvoltarea instructiunii publice și culturei, întregirea drumurilor de feru, strasformarea canalului-Francisca, câtu și regularea capitalei au fostu obiectulu bunei d-vóstre ingrigiri și votara-ti pentru aceste scopuri sume însemnate.

De-si monarchi'a nóstra a pretinsu spese mai mari pentru aradicarea puterii comune de resistenț'a d-vóstra a-ti incuviintiatu cu placere spesele, care erau necesare spre desvoltarea institutiunii landverului în mesura mare, care au luat unu aventu frumosu.

E o dovéda imbucurátore a bunei stári spirituale, ca d-vóstra a-ti fostu în stare a efectui tóte aceste fára radicare posturilor de contributiune și fára contragerea de imprumuturi neproductive.

Regularea puterii de resistenț'a dejá activata cu scopu, pre bas'a deobligamentulu generalu ne-a concesu parte prepararea parte susceperea factica a provincialisárei confinieloru militari. Sperám ca tempulu nu mai e departe, cându în imperiulu nostru nu va mai existe vre-o fractiune a populatiunii, care nu s'aru putea bucurá de drepturile constitutionale în mesura deplina. (Eljenu.)

Trebuie sa ne esprimámu neplacerea, ca prefigerea precisa a legii de alegere și regularea capitalei n'a potutu urmá, câtu și ca mai multe proiecte de lege, menite folosului comunu, ascernute de regimulu nostru, nu ni s'au potutu presintá spre sanctionare, de óre-ce în periodulu ultimu alu dietei a devenitu posibilu impedecarea pertractárilor, pre lánnga regulele de desbatere a casei deputatiloru.

Va fi problem'a dietei prossime a indeplini cele intardate și a se ingrigi pentru asigurarea desbateliloru constitutionale.

Succesandu-ne sustinerea pácei și în cele mai grele referințe a aniloru trecuti, ne concede bun'a nóstra relatiune de fatia cu puterile străine, a sperá cu convingere, ca diet'a câtu de curendu convocanda de noi va spori pre bas'a legiloru sanctionate lucrulu susceptu între binecuvéntările pácei. (Eljenu.)

Íubirea de patria, credinț'a cátra tronul ereditariu, au fostu isvórele rezultateloru salutarie ajunse pána acum; aceste voru remanea și pre viitoriu sorgintele nesecaveru alu fericirii natiunii.

Primiti deci salutarea nóstra regia sincera și duceti-o alegetoriloru d-vóstre.

Prin acé'st'a dechiarám sesiunea ultima a dietei de fatia de încheiata. (Eljenu îndelungatu.)

Semne nóue.

Certe între eruditi despre originile popóreloru au existatu de multu și exista și astadi. Certe de aceste inse se audiau numai între parții saleloru de academie științifice și stau nabusite de multe ori în bibliotecile carturariloru, cari erau în posesiunea de acea specia de opuri, ce se ocupa cu originile popóreloru. Esperinț'a ne arata ca mai suntu și altu soi de eruditi și adeca de acei cum erá fia iertatulu I. C. Schuler, sasu compatriotu, care nu putea sa dórma o nópte liniscitu de originea romániloru. Dara fiindu ca densulu avea o tientiá cu totul afara din acestu studiu, adeca de a aflá cum va ca originea romániloru nu este romana, i se întemplá cá în totu anulu sa produca câte o posna, de carea în alte impregiurári sa ridi sa te saturi.

Inse o impregiurare a fostu, carea nu lasá pre omulu cugetatoriu sa ridia, și aceea erá, ca productele lui literarie, de-si posnasie în felulu loru, se duceau singure în lumea unei literaturi estinse, în o lume, care mai pána în diu'a de astadi avé atát'a

conoscintia despre noi câtu avem noi despre Camaciata, și astfelu de producte acolo erau singure, cari dau deslusiri false despre tóte referințele nóstre.

Evenemintele se întielege ca au datu acele idei scrítite cu totul la o parte. Pre unu tempu se pare ca avem odihna de amici séu romanóhili cá susu citatulu.

Dara cam pre la 1860 încóce iérasí gásimu ómeni ce se intereséza cu predilectiune de originea romániloru și cá sa dea lucrulu o fatia mai de lucru esitu din eruditiune se încordá a imitá autoritáti cá a lui Niebohr și Gibbon etc. Este vorb'a de unu anumitu Rösler, carele vrea sa demustre lumei ca presupunerile romániloru (și mai încóce și ale magiariloru) despre originea și istoria loru suntu numai nisce fabule și nu au temei istoricu. Pre scórtu, Rösler ne pachetéza pre toti románii, și se întielege, ca nu pre drumulu de feru, ne spedéza dincolo de dunare. De acolo apoi ne aduce în secululu alu 13, dupa ce sasii impopolase și cultivase Transilvani'a (?), ne aduce diu pre noi cu tierait'a, unulu câte unulu, cá pastori, cá lucratori, cá servitori, și se vede ca pre unii iau espedatu apoi sasii mri departe, dandu-le locuri pre teritoriulu de siguru alu loru prin Banatu, Ungari'a, Bucovin'a, Besarabi'a, Romani'a de astadi și prin comitatele transilvanene. E lucru demnu de miratu ca nu li se întentéza procese de desdauare din partea sasiloru tuturor romániloru și respective guberneloru sub cari se afla densii, pentru ca ce cugeti cetitoriule? fiindu ca numai ei sciura zdi casteluri și cetáti, óre nu totu ei voru fi ziditu și fortaretiile cele mari ale Moldovei din evalu de midilocu și monastirile . . . ? Dara sa lasámu glum'a; lucrulu 'si are partea cea de totu seriósa. Geniulu celu ageru demnu de unu politistu de statu, carele dupa 8 seculi vede în fantasi'a lui cum s'au „contrabandatu“ vre-o 9 milióne de románi, cá sa fia pastori la 135,000 de sasi, inca n'aru fi vre-o calamitate demna de vre-o atentiune. Elu a cadiutu în peccatele altor'a și porcede dela premise false pentru cá sa ajunga la conclusiuni false, ceea ce i se succede.

Lucrulu inse capeta alta fatia cu totul, cându vedem traduse încercárele de studii istorice ale unui Rösler în foi politice a cároru tendințe suntu destulu de cunoscute.

Stimámu și noi sciinț'a și scrútările științifice, admitemu și aceea ca nu totu ce e scrisu despre trecutul popóreloru va fi fostu dupa litera asiá precum este scrisu, d. e. fabul'a despre Aurelianu, ca aru fi trecut coloniele romane dincolo de Dunare, nu e în stare sa supórtu o critica aspra a íntempláriloru istorice din tempulu acé'l'a. Dara cându vedem ca scrútările științifice se facu silitu, și silitu pentru cá sa corespondu unoru scopuri, ce nu se dau bucurósu pre fatia, atunci suntemu datoru a atrage cu tóta serioșitatea atentiunea publiculu nostru asup'r'a scopulu ce-lu au încercárele unoru ómeni.

„Sieb. D. Wochenblatt“ nu ne mai lasa nici o îndoiéla despre tendinț'a ce o are eruditiunea nemțiesca, cându ea se ocupa cu istoria țeriloru acestoru locuite de noi și din giurul nostru. Ea se ocupa cu o predilectiune esemplaria de scrítele lui Rösler pána acum în doi articuli intitulati „Politische Träume und Geschichte“ (visuri politice și istoria). Acé'st'a fóia, dupa ce spune ca drumurile dela Sighistó'a și Brasiova asiá suntu de rele, încátu Schlagintweit, caletoriu la Himalai'a a fostu silitu sa se întórca pre la Mediasiu inapoi și ca Sabianii nu-si potu aduce lemnele din padurea lor propriu preste „hotarulu maieriscai sabiane fundate pre hotarulu Săbiului“ (întielege Resinarij) și aceste tóte le ascrie debilitáției regimulu și alte gratiosități civilizatórie, cari talmacite însemnédia, ca la noi furtulu e la ordinea dilei: ne dasculesco ca nu suu-

temu următorii colonierilor Traiane și dreptu argumentu este îndrumarea ce o face cetitoriloru sei la opurile lui Rösler.

Care este dăra durerea principale a autorilor, care a fôiei citate? Este că nu cum-va sa trecă vre-unu român prin minte ca sa facă deductiuni de o posesiune de dreptu de a esiste că poporu, că natiune in patria, ci sa se multimesca cu cătu și castiga prin asudôrea fetiei și prin lucrulu mâniloru sele; cealalte sa le lasé altor'a. Acést'a cu atât'a mai vertosu, pentrôca Rösler ni arata ca nu avemu dreptu sa pretindemu mai multu.

Din articolulu alu doilea se vede, ca dupa aceeași metoda se bate și sien'a magiariloru. Nici ei sa nu-si facă iluziuni, căci cine scie, pôte nici puterea lor nu va dură cătu lumea, că astadi, și atunci sa aiba celu putieniu de pre acum mângaierea, ca ceea ce a fostu, a fostu o cercare numai a prevedintiei, sa véda ce voru face; iéra dupa ce a vedutu ca nu voru sa incuviintieze unu regimu curatu nemtiescu in Ardélu, sai reduca la mecur'a dreptului istoricu dupa datele adunate de celebritatea cea noua istorica.

Spre norocire fôia citata nu reprezenta opiniunea tuturoru sasiloru; dăra cu lôte aceste, cei putieni, cari redactéza fôia, sciu ce lucra. Ei nu au dora pre publiculu nemtiescu din Transilvani'a inaintea ochiloru. Ei sciu ca conessiunea diuaristica și personale le duce fruptele lor literarie departe in Germani'a.

Ei trebuie sa popularizeze idei de felulu acestor'a acolo, și acést'a se face cu atât'a mai usioru cu cătu noi nu avemu organe, cari sa ne facă cunoscuté acelu'a-si publicu și ideile și impregiurările nôstre. Care are sa fie scopulu acestei popularisării e lesne de găcitu pentru ori și cine.

Nu avemu de scopu sa intrămu in o desbatere diurnalistica cu propagatori ai acestor lucri. Tari in artea de sofisme, că nisce demni discipuli de ai lui Loyola, facu ilusoria o întielegere cu densii din capulu locului.

Scopulu acestor sire este a ne cugetă unu momentu la adeverat'a situatiune in care ne aflăm privindu-o și din partea acést'a, a ne cugetă la consecuintiele tendintieloru celor ce se petrecu in giurul nostru, spre a ne inlantui că intr'unu rociu de paingine și in fine a ne cugetă la mijlôcele ce suntu neaparatu de lipsa a le opune acestor tendintie, că sa nu venim in pusetiune de a le simți mai tardiu numai tristele toru urmări.

Inteliginti'a nôstra intréga sa paraséca și sa induplece pre ori și cine a se parasi de iluziuni; căci cu dreptulu celu mai bunu se pôte cine-va tredi, déca va siedé cu mânilé in sinu, intr'o buna deminétia ca este desbracatu de tôte dreptățile. Esemple credemu ca e de prisosu sa cităm, căci le avemu in istori'a nôstra propria destulu de invederatu.

Despre magiari nu dicemu nimic'a căci ei se voru ingrigi de ei. Atât'a inse le putemu observă că sa se gandéca sa nu provôce asuprasi cu tempulu vre-unu Mohacs moralu in o editiune moderna.

Eveneminte politice.

Abia s'au incheiatu sesiunea dietale și pentru cea noua se facu pregatiri. O impregiurare insemnata ni se rapôrta din mai multe părți, asupr'a cărei atragemu deosebita atentiune a conducatoriloru poporului nostru. Ni se rapôrta ca unii din fostii deputati, dorindu că sa mai fie deputati și in sesiunea viitoare aru fi dispusi a tramite „daruri“ in bani pentru că parte sa se cumpere v o t u r i , parte p a s s i v i t a t e . Noi provôcăm pre fia care barbatu inteliginte in interesulu celu mare alu causei, că unde voru simți asemenea încercări, sa le denuncie numai decătu publicității, iéra déca unde-va va succede vre-o alegere prin intrebuintiarea de mijlôce de aceste sa se indrepte numai decătu protestări la locurile competente.

Majestatea Sea Imperatulu și Regele va face in decursulu lunei lui Maiu a. c. o caletorie in partile Banatului bantuile de sômete.

In Parisu au fostu prândiuri stralucite și primiri in palatulu Eliseiloru la presiedintele republicei. Atentiunea ce o dau cerourile de influintia armatei a provocatu neincredere in staturile vecine și cu deosebire in Germani'a. Dealtmintrea unu murmuru nerespicatu inca de ajunsu da lumei a intielege ca opiniunea publica in Franci'a ia o directiune străina republicanismului presentu. O proba de astfelu deschimbare incepemu a pune inaintea

cetitoriloru nostri dupa diariulu „L. Ordre“ (traduce-re „Tr. Carp.“) cuprinsa in articolulu „Sedanulu și Parisulu.

Intre Port'a și Serbi'a credeau unele diuarie ca va erumpe vre-unu conflictu pentru posesiunea orasiului Mali-Zvornik ocupatu inca de turci. Sciri mai nôue spunu ca diferinti'a este oblita.

Diuaristic'a straiua lauda ministeriulu presentu alu Romaniei că pre celu mai capace de guvernatu și deminte scirile respandite despre intentiunea domnitorului de a se departă din tiera.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 8 Aprilie a casei deputatiloru se cetesce mai întâiu protocolulu siedintiei trecute. Se facu dupa aceea mai multe interpelatiuni care se transpunu ministriloru respectivi. Dupa altele fără interesu se trece la continuarea desbaterei despre introducerea novelei de alegere. — St. Patay polemiséza contr'a vorbirei ultime a ministru-presiedintelui și dice ca, afirmarea ca opositiunea a impede-catu prin purcederea ei crearea de legi momentose, e injusta. Afirmarea acést'a primita cu aplausu din partea dreptei sémăna cu cea a tiganului lenesiu, care alungatu de domnulu seu, a disu „Déca domnulu meu astadi nu m'aru fi alungatu, asiu fi inceputu mâne a lucră. D'a, majoritatea e la multe gat'a, asiă d. e. la pensionarea conducatoriloru rusesci, pre honvedii din 1848 inse îi ignoréza; acést'a e o rusine! (Strigări la drept'a: La ordine!) Presiedintele provôca pre vorbitoriu a fi mai alegatoriu in expresiuni.

Patay dechiara dupa aceea ca nesuinti'a regimului de a reusi cu legea despre prelungirea duratei mandatelor e unu secretu publicu, pentru de a prelungi legile de complanare din 1867 pâna in nefinitu. Elu reprobă acést'a și votéza pentru propunerea lui Madarasz.

Alb. Németh splica ca regimulu de facia nici nu se pôte comperă cu regimulu din 1848 și 'si da volulu pentru propunerea lui Madarasz. La desbatere mai iau parte Degre, D. Iranyi, Csanady, K. Tisza și Zsedényi.

In siedinti'a din 9 Aprilie comunica presiedintele dupa unele interpelatiuni ce se facura și dupa altele de interesa particulariu, fapt'a imbucurătoare ca archiducé'a Gisela s'a logoditu alalta-ieri cu principele Leopoldu din Bavari'a; din acést'a cauza propune tramiterea unei deputatiuni care sa gratuleze M. M. S. M. — Cu aceste trece cas'a la ordinea dilei și continua desbaterea speciale despre introducerea novelei de alegere. In siedinti'a de astadi vorbescu Sig. Papu, P. Iámbor și I. Vajda.

In siedinti'a din 10 Aprilie se autentica mai întâiu protocolulu siedintiei precedente. Mai multi deputati ascernu petitiuni, care se tramitu comisiei petitionare. — Dupa une-altele trece cas'a la ordinea dilei, la care stau proiectele de resolutiune a lui Tisza (privitoriu la spriginirea esundatiloru) și a lui Helfy (relativu la ordinea dilei). Dupa aceste 'si motivédia Tisza și Helfy propunerile, pre care casa le respinge. — L. Dobsa vorbesce pentru sufragiulu universale. — St. Majoros polemiséza contr'a — stenografiloru și pledéza pentru — emancipatiunea femeiloru. Elu votéza pentru Madarasz. Incheierea siedintiei la 1 óra.

Sedanulu și Parisulu.

Suvenirile militare cari destépta numele de Sedan și de Parisu, nu suntu totu acelea și in Germani'a că și in Franci'a.

Nici odata unu germanu nu insulta, nu batjocura diu'a dela Sedan, și, admirându din inima resemnarea Parisului, se aréta severu pentru aparerea militara a capitalei.

Sa cetimu ambele pagini ale resbelului din 70-71 și sa ne intrebamu ca ce simtiminte cata sa inspire ómeniloru de buna credintia numele Sedan, Parisu.

Armat'a franceza, comandata de maresialulu Mahmahon, se grupă in jurulu Sedanului la 31 Augustu.

Sleite puterile prin marsiuri și lupte, reu hranite, scingiuite adesea de cătra inamicu, armat'a franceza, fără a i se dá vr'unu ordinu, vedindu se de odata facia in facia cu inamiculu, fû nevoita a se încéteră.

Maresialulu credea ca n'avea in facia i mai multu de siese-dieci de mii ómeni, și sa aretă satisfacutu de întâlnire. Elu speră ca se va reportă o victoria care sa radice moralulu ostirei și sa aiba o influintia fericita in viitoriu.

In intervalulu dilei de 31 Augustu și alu nopției ce succese, lungile siruri de soldati germani 'si indreptau pasii cu multa graba pre inaltimile care domina Sedanulu. Ave-au cu densi o artileria formidabila. Unu planu bine mediatu eră sa se executeze inaintea regelui Wilhelm.

Francesii avéu dala 65 pâna la 70 mii de luptători. Germanii ave-au 240 mii cu o reserva de 90 mii ómeni. Soldatii francesi, sdrobiti de oboséla și sleiti de lipse, ave-au sa se lupte cu trupe care pan'aci nu fusesera intrebuintiate in resbelu.

Unu scriitoriu germanu a disu cu brutalitate: Francesii erau intr'o caldare și noi i ferbeamu.

Unu capitanu francesu, prisioneriu de resbelu scriă: Nu cu plôia se potu compară proiectilele care cădéu pre noi, ci cu apă repedita din unde de tulumba.

Foculu incepù ce-va mai inainte de 5 óre de dimineti'a, la 1 Septembrie, și dură unu intervalu de unspre-diece óre. Acést'a nu mai eră o batalia in acceptiunea scientifica a cuventului, pentru ca francesii nu mai putéu execută o miscare macaru căci, nici dispositiuni preliminare n'ou potutu fi luate din caus'a lipsei timpului. Eră o bombardare in tóta puterea cuventului, și nu o bombardare preste bari-cade s'au preste case, oi o bombardare preste ómeni.

Pentru culminea nenorocirei, generalu de capetenia alu ostirei, maresialulu Mahmahon, cădù lo-vitu chiaru dela inceputu. Doi generali i succedara in câte-va óre, ceea ce facu sa se rumpa unitatea comandei.

S'au totu repetatu adese in lume ca generalulu de Wimpfen aru fi propusu o esire vigorósa. S'a vorbitu chiaru despre unu biletu adresatu Imperatorelui de cătra generalulu, prin care i aru fi facutu cunoscutu proiectulu seu. Ei nu sciu ca pre cându se sile-au a dovedi generalulu Wimpfen imposibilitatea esirei ce 'si propunea, comandantulu corpului alu 12-lea, generalulu Lebrun, incercă a trece printre trupele germane. Lebrun, avendu alaturi cu elu chiaru pre Wimpfen, se pose in fruntea unei colóne compusa de ómeni intrepidi cari strigau: inainte! inainte!

Chiaru dela primulu aventu, colón'a acést'a fu nabusita, ómenii ei cade-au in glóte, și acei ce mai remâne-au in picióre, se virau pre dupa case. Privindu inapoi, ambii generali veduira ca nu erau urmati de cătu de o mica grupa in desordine cari se impedece pre cadavre. Chiaru Wimpfen, zapacitu, se opri și recunoscu ca cerculu nu se mai putea patrunde.

Aci se esplica scrisórea Imperatului cătra Wimpfen: „Déca n'amu pututu responde apelului vostru sa me rapediú cătra Carignan, caus'a este ca dromulu eră nepracticabile, cum va dovedit'o esperinti'a, și prevede-amu ea tentativ'a nu putea avea altu resultatu de cătu a costá viétia unui mare numeru de soldati.“

D'asupr'a orasiului Fresnois, lângă padurea dela Morfée, unu betránu, incongiuratu de oficieri, aruncă o privire sinistra pre dram'a sangerânda ce se petrecea sub ochii lui. Elu eră la adapostu de ori ce primejdia.

Privirea i ardietóre se indreptéza spre stâng'a. Contemplă cavaleri'a franceza care se luptă cu eroismulu cuirasieriloru dela Waterloo și dela Reischoffen. Atunci elu striga: Oh! bravii ómeni!

Acestu betránu eră regele Prusiei, Wilhelm, siefulu implacabile alu Germaniei.

Déca privirea lui aru fi potutu patrunde pâna in interiorulu multimei, aru fi vedutu pre Imperatulu Francesiloru in midioloculu soldatiloru sei, sub grindin'a de plumbu care plouă asupra-le.

La 5 óre de dimineti'e, cându se audi bubuitulu tunului spre Baz-iles, Imperatorele incalcase spre a se direge cătra cetate. In acelesi, întâlni pre maresialulu Mahmahon, resturnatu de unu obusu, și pre care soldatii 'lu duceau pre unu patu ambulantu dela câmpulu de bataia.

Imperatorele sosi in rangurile divisiunei de infanteria de marina, și convorbi cu generalulu de Vaseigne, care comandă acea minunata trupa.

Gard'a regéca prusiana și unu corpu bavaresu, atacara rapede. Ómeni și cai, cadeag pusdarii in lôte partile.

Imperatorele statu că o jumetate de óra in

midloculu luptătorilor; în urma, înscitu de generalul Pajol și de capitanul d'Hendecourt, înaintă pucinu. Capitanul d'Hendecourt fu omoritu.

Bateriele de artileria a le comandantului de Saint-Aulaire erau asediate pre unu punctu culminantu și strageau foculu inamicului. Imperatoarele se duse acolo și stătù o ôra sub grindin'a de proiectile.

Vredu sa mërğa pre la punctele cele mai departate, Imperatoarele adjunse la estrem'a Givoniei. Acolo proiectilele soseau de pre tôte orizonturile, în câtu paré ca pardosisera pamentul. Imperatoarele 'și opri calulu preumblându-și privirea pre dram'a oribila ce se esecutá.

Dupa ce a statu mai multu de cinci ôre în furia esecutárei, dupa ce a vedutu cadiendu pre ofierii casei sele, generalul Courson și capitanul de Treceson, Imperatoarele se duse la maresialulu Mahmahon.

Pre punte, cadiuse mortu doi cai chiaru lângă Imperatoarele, și unu obusu facù esplosiune la picórele calului pre care incalcá.

Regele Guillaume, înfioratu de horórea spectaculului, ordoná germaniloru a încetá foculu.

Batal'a dela Sedan n'a duratu decátu o di, inundata prin multimea numerului, sdrebíta de artileria, ostirea francesa s'a aretatu demna de Franci'a, și regele Wilhelm a strigatu din fondulu animei lui: Oh! bravii ómeni!

A dóu'a di, sub presiedinti'a generalului Vimpfen, unu consiliu de rebelu compusu de trei-dieci generali, recanoscu ca capitularea erá neevitabila.

Capitularea acést'a a fostu pentru Franci'a o mare nenorocire, unu subiectu de tristetia profunda, o dovéda cruda și teribila.

Cine inse cutediá-va sa dica ca aru fi o rusine în acést'a durerósa pagina a istoriei militare francese?

Trebuia ôre sa nu capituledie? Acést'a aru fi fostu a tará într'o mórte sicura întrég'a ostire, și cu ostirea impreuna chiaru populatiunea dela Sedan. Mai multu de 80,000 ómeni.

Coventulu ultimulu alu lui Corneille merge dreptu în anim'a unui omu. Cine inse are dreptulu a-lu aplicá la 80,000 de ómeni?

Suntu capitulatiuni rusinóse. Suntu inse numai acelea care s'aru fi potutu evitá prin lupte, prin miscári tactice, prin încercári cutediatóre; suntu acelea în cari au slabitu animele, în care a lipsitu curagiulu.

Nimic'a din tôte acestea nu s'a vedutu la Sedan. Lupt'a a fostu tarbata, miscárele cu nepotintia, esirile mai cu nepotintia inca diece mii de ómeni de ambele párti remasera pre câmpulu de bataia, 15 de râniti fora transportati în ambulantié.

Imporatoarele care nu comandá, care nu avea dreptulu sa discute séu sa subsemne capitularea, se puse în midloculu soldatorulu, și, cá si acést'a, elu adestá mórtea.

Capitularea dela Sedan fu otarita, formulata, semnata de cátra generali iéra nu de cátra Imperatore.

Napoleonu III s'a dusu personale la suveranulu Prussiei pentru ca acestu suveranu declarase ca facea rebelu lui Napoleonu dara nu Franciei.

Imperatoarele erá în dreptu a sperá ca, elu prisonieru, Franci'a urmá sa fia tratata cu lealitate și cu generositate de cátra regele Vilhelm.

Deci, pentru ce sa pronunsiámu cu mania numele de Sedan? Pentru ce dispreziulu, injuri'a și blestemulu alaturi cu acestu nume?

Blestemele acestea sa fia ele sincere? Nu credemu. Sedantul trebuia sa servésca de pretestu unei factiuni pentru resturnarea imperiului și pentru predarea Franciei. Atunci, dintr'o nenorocire mare facura o rusine. Nu s'au temuta de a calumnia pre bietii soldati francesi, nu le-au fostu mila de a vesteji drapelele inca sângerânde.

Dara degetulu lui Dumnedieu nu i-a sciutu. Aparatorii Parisului, capitulara și ei.

De amu compará capitularea dela Sedan, subsemnata de Vimpfen și de Moltke, cu capitularea dela Parisu, subsemnata de Jules Favre și de Bismarck, ori-cine se va frapá de caracterulu particulariu alu fia-cárei'a din aceste drame în parte.

Sedanulu a duratu o di. Elu a avutu o actiune energica. Nici unu discursu nu s'a pronunsiatu. Nimeni nu s'a gânditu la cuvinte sfioraitóre și cu resunetu; toti priveau mórtea în fatia, dela Imperatore pâna la ultimulu soldatu, și mórtea trecù

și loví, dupa intemplantare, colea omorindu dincolo iertându.

Nimenea nu se imbraca cu haina de teatru, nimenea nu arunca în multime frase mincióse cari suntu semnulu slabiciunei.

La Parisu lupt'a durá 137 zile, dela 15 Septembrie pâna la 29 Ianuaru 1871.

În cea dintâiu di, ei dicu cu empasu: Nici unu degetu din teritoriulu nostru, nici o piétra din fortaretele nóstre!

În diu'a din urma se punu a murmurá: Guvernatorulu Parisului nu va capitulá.

Și chiaru a dóu'a di capituléza.

Pentru ce atât'a usiorintia la Parisu și atât'a resemnare la Sedan?

Pentru ca resemnarea este ultim'a virtute a ostiloru, iéra usiorinti'a familiaria numai tribuniloru.

Fára indoieála, ori-ce ostire inchisa într'o cetate de unde sa nu se póta miscá, este constrinsa mai curendu séu mai târziu a capitulá, de nu-i voru sosi din afara ajutorie pentru liberare.

De aceea odinóira asediatorii formau dóuó linii: cea de circumvalare (vallum, meterezu) și cea de contravalare.

Cea dintâiu erá atacata de cátra asediati, a dóu'a de cátra ostile de ajutoriu.

Pentru cá ostile de ajutoriu sa póta lucrá cu succesu, asediatiu lucrau cu activitate, cu energie, cu statornicia, di și nópte.

Obosita prio acea lupta neincetata, sleita de oboséla, ne mai gustându unu momentu de repaosu, pusa în nepotintia de a-si infintiá medilócele de atacu, asediatorulu erá asediatu la rendu-i de cátra ostile de ajutoriu.

Óre-cari impregiurári fericite permise de a rumpe în acel'a-si tempu si lini'a de circumvalare și cea de contravalare.

Atunci locul se deblocá, asediulu fu radicat. Déca operatoriu dela Sebastopolu, generalulu rusu Tottleben, aru fi fostu în fruntea aperárii Parisului, capitularea nu s'aru fi facutu.

Dara nici unu generalu, fia chiaru Turenne, Fredericu II séu Napoleonu I. n'aru fi scapatu fára capitularea dela Sedan.

Cá sa nu fi înaintatu dela Chalons la Sedan, lucru erá cu putintia. Dara odata ostirea intrunita, incungiurata de poteri de trei ori mai mari, erá preste potintia omenésca a nu capitulá. Miautele se numerau pre degete.

La Parisu, asediatiu avea o putere de 500,000 ómeni armati. Asediatorii erau une-ori la 200,000, dara adesea o parte a armatei germane se departá cá sa opereie în provincie.

Asediatiu suntu la adapostu din dosulu unei incinte continue, protegiata de forturi detasiate și de o putere mare.

Interiorulu loculu ofera o completa securitate. Aparatorii afla repaosulu necesariu, ei au în posesiunea loru arme și munitiuni.

Déca magazínele suntu nesuficiente, industria 'și immultiesce productele. Deci nimicu nu lipsesce apararei, nici arme, nici ómeni, nici hrana.

Dela capitularea dela Sedan pâna la sosirea armatei germane înainte Parisului, n'au facutu nimicu pentru aparare.

Lu-au infirmatu și mai reu printr'o revolutiune.

Nu ne tememu a spune ca Dumineca la 18 Septembrie, s'au a dóu'a di, inamicii puteau intrá în Paris. Amu vedutu atâtu interiorulu câtu și exteriorulu, și afirmámu ca putintelu curagiulu, pucina culezare, aru fi facutu pre Germani stápani pre Paris. Spiritulu loru melodicu ne scapá de rusinea acést'a.

Câte-va devotamente eroice, câte-va obstacule improvisate, n'aru fi stavilitu und'a cutropióre.

Guvernulu acel'a, care culezá sa se numésca „Guvernulu aparárii nationale“ perduse optu-spre-dieci zile în care în amicululu înaintá cu pasiu iute spre Paris.

(Va urmá.)

R o m a n i ' a .

International'a la noi!

Societatea bucurescéna a fostu fórte intrigata de o novela data în publicu de cátra fói'a „Informatiunile“, redescaptata din somnulu ei de trei luni, Duminec'a trecuta.

International'a constituita la noi? de cându, cum și unde? se intréba lumea.

Curiositatea se vedea pre tôte figurele, și numerulu extraordinariu alu „Informatiuniloru“ se cauta pretotindeni, fára sa se póta gasi. — Curiositatea crescea din ce în ce, necanoscendu-se domiciliulu „Informatiuniloru“, de cându sarcin'a loru a trecut exclusivu asupra dlui M. Nerone Popu.

În fine, totu cautandu, s'a descoperitu domiciliulu „Informatiuniloru“ într'o camera ascunsa în dosulu pasagiului románu și aci erá și cuibulu international'e.

Somnolentele „Informatiuni“ dormeau tienendu în bratie international'a, sburata din gur'a dlui Nerone Popu într'unu frumosu visu.

Și eata ce se cetesce în „Informatiunile“ de Dumineca:

„Societatea internationala, de curendu s'a instituitu și în capital'a nóstra. Membrii acesteia inca suatu multu la numeru, adunati din calle de tôte meseriile, cari nemultiamiti cu salariile ce primescu pentru munca, ferbeau mai de multu în tacere. Acum la initiatiu'a unui germanu s'au constituitu în societate, și au intratu în corespondintia cu comitetulu centrale din Londr'a. Intruniri, pre cátu aflámu, au avulu pâna acum dóuó în case particulare în celu mai mare secretu; de acum înainte filial'a din Bucuresti va ramficá în tôte orasiile mai principale. Déjá au plecatu trei persóne cu acést'a misiune, un'a la Ploiesti, alt'a la Galati și a treia la Botosani, și în curendu va merge un'a a patr'a la Iasi. Comitetulu din capitala desvolta mare energie, baga sperantie în membrii intrati în societate, umbla dupa inrolarea altoru noi, inse totulu se face cu mare circumspectiune. La cei ce intra, nationalitatea și cultulu nu se considera, totu ce se cere de rigóre, este solidaritatea și supunerea la decisiuni. Románii cu tôte acestea, pre cátu aflámu, au intratu numai vre-o doi. Majoritatea membriloru se compune din germani, suntu inse și din natiunile orientali și din cele din occidentu cari formédia mosaiculu bizaru în capital'a nóstra. Din acést'a societate, mai tôte guvernele si-au formatu o banca de pecate. Cându se face vre-o miscare în poporu pentru nedreptáțile ce suferu, guvernele dicu ca e oper'a infernalei international'e. Filial'a acesteia în curendu 'și va inaugurá inceputulu prin renonciarea dela munca a membriloru ei. Avisu guvernului si „Pressei“. Acést'a s'a luptatu destulu contra celei din Occidentu, inasa fára vre-unu rezultatu. Acum are un'a lângă anima; sa o vedemu, si-va mai norocósa!

Grij'a ce a avutu redactiunea „Informatiuniloru“ sa dea unu caracteru misteriosu acesteia informatiuni, strage banoiéla ca nimic'a din ceea ce afirma ea nu esista; cáci, mai întâiu, în ce tempu ne aflámu, cá sa se ascunda cu ingrigire atâtu numele celoru ce aru face parte din internationala, cáta si alu acoperementului sub care s'aru aduná ea?

În epoca actual'e, și cu libertáțile actual'e, se póte aduná fia-cine ori-unde, și a-si esprimá pre fatia ori-ce idea, fára sa mai aiba nevoia de cuburi de conspiratiuni; și déca va mai fi simtiendu cine-va necesitate de a se ascunde, negresitu ca acel'a nu póte avea elu însusi consciinti'a ca este bunu lucrulu la care gandesc, ca este utile, civilizatoriu pentru societate. Persecutiunea nu se póte luá dreptu scusa misterului, cându ea nu este decretata prin nici o lege.

Societáțile secrete, logele maconice, nu mai au resonu de a esista, și nu esista decátu numai spre propagand'a jidovésca, care tinde la desnacionalizarea omului, la cosmopolizarea animei lui, spre a-lu impinge sa renoncie la ide'a de patria, pentru cá sa se asimiledie apoi fiúntiei ratacióre a jidovului.

În Engli'ter'a și în alte state, unde International'a a reesitu a-si stábilí câte o sectiune, ea lucrédia pre fatia, nu se sfiesce de nime, pentru ca ea afisiédia credintie sociali pâna la ôre-care puncte juste, pretindiendu resplat'a muncii lucratorulu și imbnatatierea sortiei lui, pre acolo pre unde numerulu celu mare de lucratori, intinderea industriei și abundati'a de diferite masine economisatóre de bratie, a facutu o esistentia miserabile acestei claso formidabile și laboriöse.

International'a se arata numai în meetingurile de lucratori din Engli'ter'a și Irland'a, la care se aduna lucratorii cu diecimile de mii spre a se consultá impreuna publicamente, și a-si emite dorintiele.

Noi nu reconóscemu alta international'e decátu mass'a de lucratori în intruniri publice.

Déca si comunistii stupidi și trandavi, cu ide'a

impărțirii averilor, s'au a concentrării într'unu singuru cazanu a tuturor averilor, din care sa manance ei cu ghiare nespălate ceea ce a potutu produce mai multu inteligentia și aplicarea la lucru; deca și acești comuniști, alu căroru spiritulu barbaru s'au datu la acte de esterminare și de prefacere în cenșia a tuturor monumentelor înalte de omu spre glorificarea de veci a spiritului seu, deca și aceste spirite infernali, cari se înșemnară priu petroleu în evenimentele din anulu trecut în Parisu, se încerca a se pune sub șcutulu internaționalei că să scape de oprobrulu generale, nu este dreptu, nu este logicu și se face injuri'a internaționalei pentru acest'a.

International'a, că ori și care alta asociațiune care aru avea scopuri oneste, progresiste, civilizațiore, mantuitoare, se va distinge totodună din asociațiunile secrete cu idei utopiste. Cea dintâiu va cauta sa încredie la lumina dilei, pre cându cele din urma voru cauta sa lucreze numai în întunerecu. Dica-se aceste internaționale, însă nu voru fi altu decâtu cuburi infecte, în cari stupiditatea și barbaria și voru stabili resedintia, spre descompunerea societății și înapoierea ei la starea primitivă.

Dara la noi n'ei chiaru de asociațiuni de lucratori spre susținerea mutuale nu este încă nevoia, pentru ca nici numărulu actualu alu lucratorilor nu este suficientu, nici stapanii de magazine, s'au de ateliere, ori de fabrice, nu exercita tirania pre care o exercita stapanii priu Franci'a, Engli'ter'a, Germani'a, unde în loculu unui lucratoriu se potu găsi trei și diece; nici fabrice industriale nu avem, nici unelte economizătoare de bratie nu se obicinuescu, decâtu pre alocurea, foarte rar.

Destulu este la noi sa voiesca a munci cine-va și să gasească și pretulu muncii îndestulu de mare; nu măre de lome. La noi nu este nevoia pentru lucratori de asociațiuni; nu p'ote fi dara nici temere din acest'a parte, nici despre noi, nici însuși despre straini, cari se afla în aceleși condițiuni cu lucratori nostri. Cu atât mai puțin p'ote fi vre-o temere ca societățile secrete voru atrage pre cine-va dintra români în sinulu lor.

Ei bine! dara formarea internaționalei la noi a visat'o de buna s'ema d. Nerone Popu? Nu credem; înse deca domnia lui n'au fostu chiaru jucării n'ou visu, a fostu negresitu jucării unui informatoriu reu-voitoriu, care și-a propus sa-lu faca a spune enormitatea. Se știe de toti ca există în București că și în Iasi, și în cele-lalte orășie citate în notiia de mai susu a „Informațiilor”; se știe ca există aci, de multu tempu, ni se pare ca de pre la anulu 1862 s'au 1863, o loge maco-nica d'isa „Egalité”, fuc'a logei din Parisu „Le Grand Orient”, în care se propaga ide'a de cosmopolitismu, ur'a contr'a ori-cui n'aru face parte din trens'a, și ajutorarea mutuale în ori-ce casu a membrilor ei, și în care loge a datu navala sa între jidovime, care în mare parte o compune, împreună cu unu număr restrinsu de straini, nemți și francesi.

Acest'a loge a avutu mai alalta-ieri o intrunire spre consacrare, și gazet'a jidovăscă „Rumänische Post” a și anunțat'o.

Din acest'a va fi luat'u ide'a informatoriulu „Informațiilor” că sa spuna neadeverulu ca s'aru fi stabilitu aici internațional'a în secretu și cu mari precauțiuni!! „Poporulu”.

Varietăți.

(†) Săvu L o b o n t i u, proprietariu și membru fundatoriu alu Asociațiunii transilvane etc. în numele seu și alu fiului seu N i c o l a u, fici se le E u f e m i 'a casatorita H o r v á t h și I o s e f i n 'a, ginere lui S i m e o n u H o r v á t h, procurorulu regiu de stat, a nepotiloru E u g e n i 'a, C a m i l o și A u r e l u cu inima frântă de durere aduce la cunoscintia tuturor rudelor și amiciloru crist'a sciore despre mórtea prea iubitei se le socie resp. mama și buna.

A n 'a L o b o n t i u carei, după grele și îndelungate suferințe, în etate de 48 de ani, Mercuri în 5/17 Aprilie a. c. la 6 ore d. m. fiindu împărțit cu s. tane și s'au terminatu firulu activei vietii în carea că socia, și mama în familia și că femeia în societate s'au bucurat'u de iubirea și stim'a tuturor.

Remasitele trupesci ale adormitei se voru în-

momentă Sâmbata în 8/20. Aprilie a. c. la 3 d. m. din cas'a propria stral'a macelarilor nr. 18 în cimiteriulu gr. or. din suburbiulu de josu.

** (Bibliografia). D. Goldbinski, prof. la academi'a teologica din Moscova, a publicatu acum în limb'a rusa o istoria, atîngătoare de biseric'a ortodoxă în Bulgari'a în Serbi'a și în Români'a. Acest'a lucrare a fostu făcuta cu multa atențiune.

** (Tunelu între Angli'a și Franci'a). De mai multu tempu e vorb'a de a se stabili între Angli'a și Franci'a o comunicațiune mai constantă prin facerea unui tunelu sub canalulu la Manche. Posibilitatea unei asemenea colosale întreprinderi este constatată; planurile, masorisitea fundului mării și multe alte cercetări preparatori s'au făcutu; rămâne acum a numai punerea în lucrare a acestui planu gigantic, care are sa încoroneze lucrările de artă executate în secolulu nostru. Asupr'a acestui punctu, diariulu englesu „Times” împartășiesce următoarele: „Amu fostu invitat'i a anunția ca d-nulu Thiers s'au exprimat în modu cu totul favorabilu pentru executiunea planului către fundatori în audiența ce le-au acordat'u. Scopulu fundatoriloru er'a de a trimite lucrulu în cercetarea comisiunii legale instituite pentru acest'a. D. Thiers dise între altele, ca înființarea unui portu nou aru ruina numai pre cele vechi, și ca d-sea nu crede ca s'aru putea construi unu podu de vase, care sa fie destulu de stabilu pentru a duce pre sine trenuri întregi preste canalu în modu neinteruptu. Totuși d-sea nu p'ote se transieze acestu punctu, nefiindu competentu, dar' ca din punctulu de vedere politicu chiaru, unu tunelu i pare preferabilu căci e multu mai usor de închis decâtu unu portu. În ori ce casu, planulu trebuie sa fie aprobatu de camera. Elu însuși este cu totul pentru tunelu și crede ca și consiliulu ministriloru va fi de aceeași parere; are de gându a întrebă asupr'a acestui lucru pre ministeriulu lucratorilor publice. Nu are nimicu de obiectat'u în contr'a cererei fundatoriloru de a se trimite lucrulu în cercetarea comisiunii și voiesce numai sa consulte pre ministeriulu lucratorilor publice deca se p'ote a se trimite de îndată planurile în cercetarea comisiunii.

** (Documente precioase). La Paris s'au găsit mai daunadi ce-va foarte importantu și preciosu. În domiciliulu unei rude a lui Greslier, șoseau'a Clignancourt, s'au găsit adevăratu într'o ladă de lemn, ascunsu printr'una stratu de carbuni de p'etra, toate registrele șiedintiloru secrete ale comunei până la 20 Mai. În acest'a șiedintia — er'a ultim'a — s'au decisu incendiarea Tuilerielor și a hotelului de Ville. Aceste documente atât de remarcabile s'au depus la ministeriulu de resbelu.

** (Oficeru prusianu pedepsit în insult'a). Er'a a două di după catastrofa de la Sedan. O colona de prizonieri er'a îndreptată spre Thionville. Unu detașamentu prusianu, comandat'u de unu capitanu, escortat'u pre francesi. Pre drumu, unu soldatu de linia pronunță mai multe imprecțiuni necuvincioșe. Unu locotenentu ce mergea la rendu cu compania, voi sa 'lu chime la ordine.

„Ce? respunde fantasinulu, maniere acum'a!.. Tu știi bine ca noi suntemu toti egali, și aci nu mai există oficeri!.. Tacere dara!..” Curiosulu de soldatu abia terminase fras'a sea, cându oficeriulu prusianu, care audise acea injuria, striga pre data: „halt!” — Colón'a și opresce mersulu: „Domnule, dise oficeriulu germanu către oficeriulu francesu, acestu soldatu te a insultat'u în unu modu grosolan; nu te afli în pozițiune de alu pedepsit; e dator'a mea d'au lucră acum în loculu d-tale.” Apoi facendu semnu soldatului francesu: „Esi din rendu!” ei striga elu. Soldatulu, palidu, tremurându, făcu câți-va pași afara din colona. Oficeriulu prusianu scose unu revolveru din buzunariulu seu, și fără a pronunția nici unu cuvintu 'lu lovesce în capu. Crieri soldatului saru în aieru, iera elu cade că trasnitu. „Înainte, sa ne cautăm de drum!”... continua șiefulu escortei. Și colón'a urmă înainte drumulu seu, viu impresionat'a de acest'a executare sumaria. (Patri'a).

** (Staffii). În unu orasiulu din Austri'a, Neustift se pretindea de către ómeni de prin juru ca în o casa de acolo ce remasese desierat'a cătu-va timpu, aru umblă stafiiile, ca s'aru audi vaetu de lantiri, s'aru simți mirosu de pucioasă.

Mai multi ómeni facura o încercare pentru a se încredinția și intrase în casa noaptea; în adevăru se audi unu vaetu mare că de bataie cu ce-va în o usă parasită a casei, apoi nisce sunete că de lantiri s'au de fărfații în unu dulapu din o odaie. Convingerea ca umbla stafiiile se întări, cându acum'a iată ca li s'au datu de urma. Unulu care vrea sa cumpere cas'a, uneltesce asemenea lucrări pentru că, îndepertându pre concurenți, sa o p'oa luá mai efina. Politi'a urmaresce acum faptul.

** (Unu geniu criminalistu) Nimeni nu se mai îndoiesce ca actualminte chemi'a și științele naturale aduce mai multa șiguranță în cercetările criminale, de cătu aduce o dinioară tortur'a. Dera nu este mai puțin adevăratu, ca câte odată se p'ote dá prea multa încredere chemiei, și acest'a se p'ote vedea din următoarea istorioară ce estragemu din diariulu „Eidgenosse.” Este cunoscutu ca republic'a Gersau cu curioșele se instituțiuni, a fostu și este încă la multe ocasiuni unu subiectu de istetia; astu-feliu s. c. condamându-se odată unu individulu la mórte, și negasindu-se nimeni, care sa 'lu decapiteze, i s'au datu 40 de taleri cu ordinulu a se duce la Nürnberg și a determiná pre executorulu de acolo a-lu decapitá pentru acest'a sumă. Astadi putemu procura lectoriloru nostri o alta istoria picantă, dera adevărată, ce s'au întâmplat'u acum câteva săptămâni într'unu micu cantonu din Gersau. Unu criminalistu banuise într'o cercetare, ca s'aru fi arsu unu copilulu viu într'o soba de óle. Ce face dera genialulu criminalistu pentru a dobandi șiguranța? Dârama sob'a, o împachetăza în mai multe lazi și o trimite astu-feliu în laboratorulu chemicu din Zurich; aici domnulu Profesoru e șilitu sa analizeze sob'a și se afle deca s'au arsu într'ens'a carne, și deca s'au arsu, deca a fostu carnea unui copilulu seu nu.

Edictu.

Teodoru Mosor'a, carele de 7 ani cu necredinția parasindu-si pre legiuit'a sea socie Ștefi'a lui Ilie Uri'a, ambi din Danesiu gr. or. o au lasatu cu doi copii orfani fără casa și fără pâne și s'au facutu pierdotu de nu se mai știe de densulu nimio'a; se citedia prin acest'a că în terminu de 6 luni dela datulu de fatia sa se infatisiedie la șubșcrișulu scaunu protopopescu; căci la din contra și în absenția lui se va pertractá procesulu încaminatu asupra-i, pre bas'a SS. canóne a bisericiei ortodoxe gr. or.

Scaunulu protopopescu a tract. Sighisioarei gr. or. cá foru matrimoniale.

Zacharia B o i u,
protopopu.

(1—3)

Citațiune Edictala.

Bucur'u I. Dragomiru, nascutu în Resinari de religiunea gr. orientala, parasindu cu necredinția pre sotia sea Stan'a nascuta Cazanu, totu din Resinari de religiunea gr. orientala, se citieza prin acest'a a se infacisii înainte șubșemnatului foru matrimonialu în terminu de unu anu și o di, căci din contra se va pertractá și decide conjormu canónelor șantei bisericiei resaritenne ortodoxe actiunea, ce s'au datu asupra-i, și în absenția lui.

Sabiiu 1-a Aprilie 1872.

Scaunulu protopresbiteralu gr. or. tract. II. alu Sabiiului.

I. P o p e s c u
Protopresbiteru.

În 30 Aprilie c. n. 1872 va fi în Sabiiu unu tergu mare de tauri de prasila împreunatu cu o revista de tauri și premiare.

Burs'a de Vien'a.

Din 7/19 Aprilie 1872.

Metalicele 5%	63 75
Metalicele 5% Maiu și Novemb.	63 75
Împrumutulu nationalu 5% (argintu)	69 75
Împrumutulu de statulu din 1860	101 75
Actiuni de banca	824 —
Actiuni de creditu	329 25
London	111 15
Obligațiuni de desdaunare Unguresci	81 80
„ „ „ Temisiorene	79 50
„ „ „ Ardelenesci	77 25
„ „ „ Croato-slavone	— —
Argintu	109 25
Galbinu	5 31
Napoleonu d'auru (poli)	8 65 ⁵ / ₁₀